ՇԷՆՊԷ 11 ١٢٩٣ ՐԷՃԷՊ ٢٢ — 1876 ՅՈՒԼԻՍ 31 ՃԻՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ԱԽՇԱՄ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 12 Նօ. 3208

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ իթիպարըյլէ, Գըյմէթի Իսթանպօլ իչին 2 լիրա օլտուղու կիպի թաշրալար իչին տախի սէնէտէ 300 նիւսխէ վիրիլէրէք, վէ բօսթա բարասը տա իչինտէ օլարագ օն իքի սիմ մէճիտիյէ տիր։

Նիւսխէսի 40 բարայա սաթըլմագտա տըր։

Մանզումէի Էֆքեար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1ինճի տէֆա 3, 2ինճի տէֆա 2, 3 վէ 4րդ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 ղշ. վէ իլան սըրասընա գոնուլմաճան իլանըն սաթըրը 5 ղշ. Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթա Բէնճէճինալին բազարընտա վագը Նօ. 41 Իբսի խանընտա Կարապետ Յ. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բու քէրրէ վիրուտ իտէն բօսթա իլէ ալընան էճնէպի ղազէթալարընտա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէլէր կէօրիւլմիւշ օլուպ, պունլարտան պագըլարը Սլավ մէմալիքինտէն օլտուղունտան, թահգիգա մուհթաճ տըր։

Լօնտրա, 2 օգոստոս

Շէհիր էմինի լօրտ թարաֆընտան Մանսիօն Հուզտա վիւքելայա վիրիլէն զիեաֆէթ ղայէթ միւքէմմէլ սուրէթտէ վուգու պուլմուշ տուր։

Լօրտ Սալիսպուրի, վիւքէլանըն սըհհէթի նամընա նուշ իտիլէն պատէնէ վիրտիկի ճէվապտա, Շարգ մէսէլէսինի զիքր իթմիշ, լաքին շու զիքրինին հիչ պիր էհէմմիյէթի օլմամըշ տըր։

Մ. Տիզրաէլի պու զիեաֆէթտէ հազըր պուլունմամըշ տըր։

Պէրլին, 2 օգոստոս

Մէմլէքէթէյնին լահիհասը մինասիպէթիյլէ իւչ իմբէրաթօրլար իթթիֆագ իտէրէք, լահիհայը մէզքիւրէտէ միւնտէրիճ միւխթէլիֆ մէսէլէլէրին պիր հիւսնի սուրէթլէ թէսվիէսինի թէքլիֆ իթմէքլիկէ գարար վիրմիշլէր տիր, վէ պու պապտէ Բարիս ահտնամէսինի իմզալամըշ օլան տէվլէթլէրտէ հիսսէտար օլաճագլար տըր։ Միւխթէլիֆ օլմայան տիկէր մատտէլէր, տէվլէթի Ալիյէ իլէ Մէմլէքէթէյն պէյնինտէ թէսվիյէ օլունաճագլար տըր։

Լօնտրա, 1 օգոստոս

Տէվլէթի Ալիյէ Խրիսթիանլարընա իեանէ իթմէք իւզրէ թէշքիլ օլունմուշ օլան գօմիթէնին սըր քեաթիպի Մ. Ֆարլէյ, գօմիթէնին պու հաֆթա Պէլկըրատա հաքիմլէր վէ խաստա պագըճըլար կէօնտէրէճէկինի իլան իթմիշ տիր։

Վիէննա, 4 օգոստոս

Շու էսնատէ Րակիւզատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Մուխթար բաշա Թրէպինյէտէ Դարատաղ ասաքիրինտէն գըսմիլէն մուհաֆըզէ օլունմուշ տուր։ Իմտատ էա թէսլիմ օլմագ վէ եախօտ Ավուսթրիա հուտուտունա կէչմէքտէն պաշգա եօլ եօգ տուր։ Տալմաչիա մէմուրլարը պէօյլէ պիր վուգուաթ իչին թէտարիքաթ կէօրիւեօրլար։

Թիֆլիզ, 2 օգոստոս

Մէսաժէ տը Թիֆլիզ նամ ղազէթա, էճնէպի ղազէթալարընըն նէշր իթտիքլէրի հավատիսաթը եալանլա չըգարտըգտան սօնրա, նէ՛ Գաֆգասիատա, վէ նէ՛ տէ Թրանսգաֆգասիատա հիչ պիր իխթիլալ վուգու պուլմատըղընը պէեան իթմիշ տիր։

Սէքիզ սէնէ Միկրէլի գարինէլէրի քէօյլիւլէրի, չիֆթլիքճի քէնտի հալլէրինտէն խօշնուտ օլմայարագ, իճարէլէրինի թէետիեէ իթմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, հիւքիւմէթ պունլարըն պաշլարընը ալըզ ու թէվգիֆ իթտիրմիշ, վէ քէօյլիւլէր իսէ քէնտի պաշլարընը գուրթարմագլըղը միւրատ իթտիքլէրինտէն, ասաքիր սիլահա գըեամ իյլէմիշ, վէ քէօյլիւլէրտէն պազըլարընը գաթլ ու թէլէֆ իյլէտիքլէրի կիպի պիր գաչընը տախի եարալամըշլար տըր։

Գոնուն իւզէրինէ ասայիշ վէ ինթիզամ իատէ իտիլմիշ տիր։ Բու հարէքէթ սըրֆ չիֆլիքճիտէն թայիր օլուպ, բօլիթիգաճա հիչ պիր էհէմմիյէթի եօգ տուր։

— Ալաֆրանկա օգոստոս 4 թարիխիյլէ Պէլկըրատտան ալընան րէսմի պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Թիմօգ նէհրինին եօգարը թարաֆընտա վուգու պուլան մուհարէպատ շու վէճհ իլէ նագլ օլունմուշ տուր։

Տիւն Օսմանլըլար Քնիաժէվաչա եագըն Թրէզիպապա մէվգիլէրիմիզ իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր։ Մուհարէպէ, էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա պաշլայարագ, ագշամըն սէքիզինէ գատար սիւրտիւ։ Օսմանլըլարըն մէրքէզի անտէն պիր ֆարսախ կէրիյէ սիւրիւլտիւ։ Տիւն սապահ Հօյվաթօվիչ Օսմանլըլար իւզէրինէ հիւճում իթտի։ Բու սապահ սաաթ տէօրթտէ մուհարէպէ հալէա տէվամ իթմէքտէ իտի։ Պիզիմ ասաքիրիմիզ Նիչէ եագըն Միրամօրտա պաղը Օսմանլը մէթէրիզլէրի [illegible] իտիպ, տուշմէնին օրտուկեահընա կիրմիշլէր։ Բու թէլէկրաֆ մուճիպինճէ իշ պու սօն մուհարէպէ Ալէքսինաչըն ճէնուպ թարաֆընտա վուգու պուլմուշ տուր։

Վիէննա, 5 օգոստոս

Սլավ մէճրուհլարը իչին Րուսիատա իտիլէն իեանէլէր կիթտիքճէ արթմագտա տըր։ Մօսգովատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Րուսիանըն սապըգ հարպիյէ նազըրընըն գարտաշը Մ. Սամարին քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղ իեանէ իթտիքտէն սօնրա, եարալըլարը պագմագ գաէտիլէ իչին տախի Դարատաղա կիթմիշ տիր։

Լըյտ տը Բէսթ ղազէթասընըն պէեանընա նէզարէն, կէչէն հաֆթա տէօրթ նէֆէր Սըրպ էրքեանը հարպ օֆիչիալլարը Թունատա Թուրն Սէվէրին նամ մահալլին գարշըսընտա Գլատօվայա թօրբիլլէր վազ իթմիշլէր տիր։ Բու թօրբիլլէր, պիր միւհէնտիսին վէ Օսմանլը սէֆինէլէրի կէչտիկինտէ մէզքիւր թօրբիլլէրէ իսթիխտամ օլունաճագ օլան պաղը ալէթլէրին թահթը մուհաֆազասընտա պուլունան պիր պաթագլըգ իլէ պաղլը տըր։

Փրէնտէնպլաթ ղազէթասը պու պապտէ պահս իտէրէք, շու խուսուս Բարիս ահտնամէսինին օն պէշինճի մատտէսինի թէճաւիւզ իթմէք տիր տէեօր։

Պարաշին, 6 օգոստոս

Լօնտրատա տէվլէթի Ալիյէ Խրիսթիանլարը լէհինտէ թէշքիլ օլունան ճէմիյէթտէ ալաֆրանկա յուլիսին եիկիրմի եէտինճի կիւնիւ Մ. Ֆարլէյ թարաֆընտան օգունուլան մէքթուպ, քի պու մէքթուպտա Սըրպիա հիւքիւմէթի ազասընտան պիրի, Սըրպիանըն իսմի պիր մուհարէպէի ումումիյէտէ տիր տէմիշ տիր, չիւպհէլի տիր։ Պէօյլէ պիր մէքթուպ Սըրպ հիւքիւմէթի ազասընըն հիչ պիրի թարաֆընտան եազըլմամըշ տըր։

Սըրպիստան էֆքեարը ամմէճէ կէմչէքլիք հասըլ օլտուղունա տաիր շույու պուլան թէվաթիւրլար սահիհ տէկիլ տիր։ Սըրպ էհալիսի սօնունա գատար մուհարէպէ իթմէքլիկէ միւթթէֆիգէն գարար վիրմիշ տիր։ Պէլկըրատ էհալիսինին սիլահլարը հիւքիւմէթ թարաֆընտան թօբլանըլտըղը տախի սահիհ տէկիլ տիր։ Զաթէն պու էհալի պու կիւնքի կիւն պաղը մէմուրլար, գատընլար վէ չօճուգլարտան իպարէթ տիր։

Բրէնս վէ Մ. Րիսթիչ իլէ Մ. Կրօնիչ հէնուզ Տէլիկրատտա տըրլար։

Ճէնուպ թարաֆընըն թէգմիլ եօլլարը մէհաճիրլէր իլէ գափանմըշ տըր։ Հէր թարաֆտա պիր թագըմ Բուլկար քէօյլիւլէր կէօրիւլմէքտէ տիր, քի փագիր վէ սէֆիլ թէճէմմիւլաթլարընը խիւք արապալարընա տօլտուրմուշ օլտուգլարը, վէ արգատան գարըլար, իխթիեար վէ չօլուգ չօճուգլարըյլա կէլմէքտէ տիրլէր։ Իշթէ պու մէնզարէ [illegible] տուր։

Զարա 5 օգոստ.

Ասաքիրի Օսմանիէ տիւն ագշամ Գլէք եագընընտաքի պարագալարընը եագտըլար, վէ պատէհու Ֆէթհիէ նամ հարպ սէֆինէսինէ րաքիպ օլտուլար։

Քէզա Օսմանլըլար Իւթօվա գարիեէսինի պօշալտարագ աթէշէ վիրտիլէր։

Լօնտրա 4 օգոստոս

Տէյլի Նիւս ղազէթասընըն Թըրբէպինտէ պուլունան մուխպիրի Մուխթար բաշա հազրէթլէրիյլէ պիր միւլագաթտա պուլունմուշ տուր։ Բաշայի միւշարիլէյհ ալաֆրանկա յուլիս 28 մաղլուպիեէթինի, Օսման բաշանըն իթաաթսըզլըգ վէ իգթիտարսըզլըղընա համլ իթմէքտէ տիր, չիւնքի Օսման բաշա պու սուրէթլէ քէնտի օրտուսունուն տուշմէն թարաֆընտան կէրի չէվրիլմէսինէ միւսաատէ իթմիշ տիր։

—Լօնտրանըն Թայմս ղազէթասը օգոստոս 3 թարիխիյլէ Պէրլին մուխպիրինտէն աթիտէքի թէլէկրաֆնամէյի ալմըշ տըր։

Ասաքիրի Օսմանիէնին աղըր հարէքէթլէրինէ նիսպէթէն էօյլէ զանն օլունուեօր քի, Սըրպլըլարա գաթի պիր մաղլուպիեէթտէն գուրթուլապիլմէք իչին պիր ֆըրսաթ վար տըր, եա տէվլէթլէր միւտախէլէ իթմէլի տիր, վէ եախօտ Տէրիսաատէթտէ հիւքիւմէթսիզլիք իպգա գըլընմալը տըր։ Իքինճի խուսուսճա հիչ պիր էսէր օլմատըղը հալտէ, պիրինճիսի իհթիմալ քի եագընտա մէյտանը հարպ իւզէրինտէ վուգու պուլաճագ մուհարէպաթտան սօնրա օլապիլիր։

ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸԼԸԳ

Զօգ միւրթէքիպլէր, եալընըզ քէնտի հիյլէ վէ տէսիսէլէրինէ կիւվէնէրէք եօլա չըգմագլըղա ճէսարէթ իթմէեիպ, իյի գարշըլարընտաքի ալտատաճագլարը ատամլարըն թէմիզ գալպլէրինէ, իյի տույղուլարընա, վէ չէֆգաթ վէ մէրհամէթլէրինէ կիւվէնէրէք ճէսարէթ իտէրլէր, վէ հէմտէ մուվաֆֆագ օլուրլար։

Վագըթ վագըթ, սախթէ մէքթուպլար, իմզալար, վէ միւհիւրլէր իլէ շու եա պու մէքթէպ, քիլիսէ, վէ ֆուգարա իսմինէ, տօլանտըրըճըլար գուհուրիյլէ, էօթէքինի պէրիքինի ալտաթտըգլարընը խապէր վիրմիշ, վէ չօգլարը ալտանմագլըգտան սագընտըրմըշըզ տըր։

Բու կիւնլէրտէ, օ եօլտա եէնի պիր տօլանտըրըճը տահա զուհուր իթմիշ օլտուղունտան, հէր քէսէ իխպար իտէրիզ, չէօյլէքի, Հայըն պիրի, ճէպինտէ ույտուրմա պիր մէքթէպ վէ պիր քիլիսէ իսմինէ օլուպ, վէ իւզէրինտէ տախի սախթէ գօճա պիր մէօհիւր վէ իմզալար պուլունտուղու կիպի, էվվէլինտէն, հէր նասըլ իսէ խապէր ալընարագ, իսմ ու յագալարը վէ մահէլլէ [illegible] ու իթմա վէ իգամէթլէրի լահըզըյլա եազըլմըշ օլտուղու հալտէ, պիր չօգ մէքթուպլար պուլունարագ, խան խան վէ օտա օտա կէզէրէք, հէր քէսին իսմինէ եազըլմըշ օլան մէքթուպու թագտիմ իթտիքտէն սօնրա, պիր թագըմ ճիզվիլթճէ հարէքէթլէր իլէ տախի, մէզքիւր միւհիւրլիւ քեաղըտը թագտիմ իլէ, իեանէ գօբարմագտա իմիշ։

Բու հաֆթա տօսթլարըմըզտան պիրինտէն, պիր թէլաշ արասընտա եարըմ մէճիտիեէ աբարմըշ, վէ սօնրատան մէրգումու իքինճի տէֆա րասթ կէթիրէրէք, վէ շիւբհէնէ ղանիպ օլարագ, եա մէզքիւր լայիհանըն էմնիէթէ շայեան օլմասընը իսպաթ իտիպ, վէ եախօտ եարըմ մէճիտիեէսինի կէրի վիրմէսինի իպրամ իյլէտիկինտէ, պիրլիքտէ պիր ատամ վիրտիկի թագսիրտէ, լազըմ կէլէն էմնիեէթի վէ եախօտ պարանը վիրէճէկինի պեեան իյլէմիշ, վէ տօսթումուզ տախի պէրապէրինտէ պիր համմալ կէօնտէրմիշ, վէ տօլանտըրըճը մէրգում համմալը տօլաշտըրարագ Գապը Ալիյէ կէօթիւրմիւշ, վէ տայիրէտէն տայիրէյէ կէզտիրմիշ, պիր չօգ միւրտիվէնլէրտէն էնտիրիպ չըգարմըշ, վէ նիհայէթ պիր արալըգ համմալ մէրգումուն արգասընտան գօչարագ պիր մէրտիվէնտէն ինէր իքէն, աեաղը գաեըպ տիւշտիւկինտէ, տօլանտըրըճը տախի միւրատընա էրէրէք, սավուշուպ ղայիպ օլմուշ տուր։

Բրէս ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Բլաքէնֆիրթ շէհրի տայիրէյի պէլէտիյէսի, Օսմանլը ասաքիրինին շէհրը մէզքիւրտէ թէվգիֆ օլունմասընա գարշը բրօթէսթօ իյլէմէքտէ իմիշ։

—Ինկլիզ սէֆարէթխանէսի պաշ գօնսօլօսու վէ հաքիմի օլան միւթէվէֆա սիր Ֆիլիբ Ֆրանչինին ճէնազէսի , պու կիւն պիւյիւք զինէթ իլէ , Իւսկիւտարտա քեային Ինկիլիզ գապրիսթանընա նագլ իլէ տէֆն խոլընճաք տըր ։

Ինկիլթէրրա պէյլիւք գօրվէթի օլան Պիլթթէրէն նամ վաբօր ալաֆրանկա սաաթ պիրի չէյրէք կէչէրէք , Պիւյիւք Տէրէտէն , Խալընըզ ճէնազէյի վէ ֆամիլեասընը ալըպ , վէ սայիր Ինկիլիզ պէյլիկի տախի , Պիւյիւք Տէրէտէն պիրլիքտէ գալգարագ Թօբխանէ տախի ուղրաճաճագ , վէ կէրէք Ինկիլիզ սէֆիրի հազրէթլէրինի, վէ կէրէք սայիր սիւֆէրա հազարաթընը , վէ Թագըմլարընը , վէ զէվաթը սայիրէյի ալաճագ , վէ տօղրու Հայտար Բաշա իսկէլէսինէ կիտէճէքլէր տիր ։

Վէ Ֆիրքէթի Խայրիյէնին 34 նումէրօլու վաբօրու իլէ , սայիր պիր վաբօր , սաաթ իքիյի չէյրէք կէչէրէք , մէզքիւր ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմագ իւզէրէ ղօլլարը ալաճագլար տըր ։

Վէ պու սօնրաքի վաբօրլար, ավտէթտէ , միւսաֆիրլէրի Պօղազ իչինէ կէօթիւրէրէք , իսքէլէքլէրի իսկէլէյէ չըգարաճագ տըր ։

Սէֆարէթխանէլէր Թագըմլարը , իւնիֆօրմալարըյլա հազըր պուլունաճագլար տըր ։

—Բօլիթիչ Գօրէսբօնտանս ղազէթասը , մէյտանը հարպտան ալարագ վէրտիյի մալիւմաթա կէօրէ , ալաֆրանկա յուլիս 23 տէ Բիսթա նամ քաբասըն գօմանտասընտա օլան 300 նէֆէր Գաբատաղ էշգըեասը իւզէրինէ ասաքիրի շահանէ հիւճում իտիպ ճիւմլէսինի տէ ԴԸԼԸՃտան կէչիրմիշլէր տիր ։

—Բըրէս ղազէթասը, Ինկիլթէրանըն Մալի քիթապընտան պահս իթտիյի սըրաստա, «գօնթ Անտրասինին էֆքեարը քասաբէսի շունտան իպարէթ տիր. Եանի , արազինէ ասլա թէպէտտիւլ վուգու պուլմամագ , Պալգաններ ճէզիրէսինտէ միլլէթճէ ալթիւնթլիւք օլմամագ, օնուն եէրինէ սաի լէսալէթլէրտէ բօլիթիգաճա. միլլէթճէ վէ արազինէ խըլահալթ իճրասը ։ Թէքլիֆ օլունան խըլահալթլարտան էօյլէ յէ ատըմ ալմախա թէճրիւպէ իթմէք ումումի մուհարէպէտ գարար գըլաճագտըր » տէմիշ տիր ։

—Սըրպ օրտուսունուն ճէրրահը տօքթօր Միւնտի Վիէննա ղազէթալարընտա պիր մէքթուպ նէշր իլէ, Սըրպ խասթախանէլէրինէ կիտէրէք մէճրուհլարը թէտավի իլէմէլէրի ղըմիընտա քէնտի մէմուրինէթաշլարընա տավէթ էթմիշ տիր ։

—Տինքի սէրամէդ բէամի ալիսի Պէշիքթաշ ճամիի շէրիֆինտէ իճրա օլունմուշ տուր ։

—Ծուրաի տէվլէթ աղասընտան Մըսթաֆա բաշա հազրէթլէրինին Ծգօտրա ճիհէթինտէքի ասաքիրի շահանէ գօմանտանլըղընա թայինի պույրուլտուղու , վէ կէչէնլէրտէ օ թարաֆա ազիմէթ իտէն Մահմուտ բաշա հազրէթլէրինէ միւշ՛իրլիք րիւթպէսի թէվճիհ պույրուլտուղու իշիտիլմիշ տիր ։

—Եօտիրնէ վալիսի Աքիֆ բաշա հազրէթլէրի մէճլիսիէն պու թարաֆա կէլէրէք, իքի հաֆթա իգամէթ իտէճէք իմիշ ։

—Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւնտէն պու կիւնէ գատար պիր հաֆթա ղըրֆընտա Պարա կէօնտէրիլէն ասաքիրի շահանէ օն իքի թապուրտա պալիղ օլմուշ տուր ։

—Պէյրութտան ալըղը տէօրթ թապուր ասաքիրի շահանէի համիլ պուլունան Սուլթանիյէ վաբօրու հիւմաեունունուն Պարա վասըլ օլտուղու , օրատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշ տըր ։

—Ծուարը Նուսրէթ վաբօրու հիւմաեունունուն Նաֆաստան տէօրթ թապուր ասաքիրի շահանէի համիլէն Կիրիտէ մուվասըլէթլէ , օրատան Պարա կիտէճէկի Հանիատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշ տըր ։

—Սուրիյէտէն պաշրիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէ , Մուխթարի Սիւրուր վաբօրունուն տէօրթ թապուր ասքէրի համիլ օլարագ Պարա միւթէվէճճիհէն համէքէթ իթտիկինի խապէր վիրիեօր ։

—Թամիր իչին Թէրսանէ համայունտա պուլունան Թալիա վաբօրու կէչէն կիւն տէնիզէ ինտիրիլէրէք հազըր պուլունան պիր թապուր ասաքիրի րէտիֆէեի ալմագ իւզրէ Կիրասօնա ազիմէթ իյլէմիշ տիր ։

—Պազը Լօնտրա ղազէթալարը Ինկիլթէրանըն Տէրխասաէթ սէֆիրի սըր Հէնրի Էլիոէթ հազրէթլէրինին իսթիֆա իթտիկինի , վէ հաթթա պիր ղազէթա , մուգատտէմա Պէրլին վէ Բէթըրսպուրկտա սէֆիրլիք իթմիշ օլան լօրտ Նօբիէրին Տէրխասաէթ սէֆիրի նասպ օլունտուղունու եաղըեօր։

—Զաթը հազրէթի Բատիշահի պուքէրրէ Պուլկարիստանըն ք՛աֆֆէի ասիլէրինէ աֆվը ումումի իհսան պույուրմուշ տուր ։ Իսեան սէրկէրտէլէրի վէ մէլաւլի պուլունան ասիլէր պուաֆվը ումումիտէն միւսթէսնա տըրլար։ Սուփէրը տէվլէթյէ սըրասը րագըրէ սէհաքիմի Օսմանիեէտէ մուհաքէմէ ղըլընաճագլար տըր ։ Պինաէն ալէյհ շիմտիլիք Թէվգիֆ պուլունան քեաֆֆէի Պուլկար ասիլէրինին սէպիլլէրինին Թախլիյէ գըլընմասըը , վէ սայիր միւթթէհիմլէրին Թահարրիսի իչին վուգու պուլմագտա օլան թէտապիրէ խիթամ վիրիլմէսինի միւթէղամմին էմիրթա գըլընմըշ տըր ։

—Վիէննանըն մէշհուր Թարիպլէրինտէն տօգթօր Լանիէնքրասօֆ էվվէլքի կիւն Վարնա վաբօրույլա Տէրխասաէթէ կէլմիշ տիր ։ Դարօլէօն էֆէնտինին րէճասըրնա պինաէն , Թարաֆը հազրէթի Թահտարիտէն Տէրխասաէթէ պու Թապիպին ճէլպինէ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրիլմիշ տիր ։ Թապիպի մէմայիլէյհ Ինկիլթէրրա զըալէշտաճ հազրէթլէրինին սէֆիր իլէթիւնէ միւպթէլա օլտուղլարը վագըթ տախի մախսուսէն Վիէննատան Լօնտրաեա ճէլպ օլունմուշ տուր ։

—Պագը Ալիտէ Թէչէքքիւլ իտէն իեանէի հարպիեէ գօմիսիօնու մախսուսունտա Թօրլանան իեանէ ագճէսինտէ յուլիսին եիկիրմինճի վէ եիկիրմի տէօրտինճիւ վէ եիկիրմի ալթընճը կիւնլէրինտէ Թօրլանէլի ամիրէսէ կէօնտէրիլէն ագճէ 950,000 ղուրուշտան իպարէթ օլուպ , գօմիսիօնու մէզքիւրտէն էվվէլճէ Թօրլանէյի ամիրէնէ իթա գըլընան , 1,100,000 ղուրուշ ղամմ վէ իլավէսի Թագտիրտէ մէճմուի , 2,500,000 ղուրուշա պալիղ օլուր ։

—Թայմըսըն օգոստոս 5 Թարիխլի նիւսխէսինտէ օգունտուղունա կէօրէ , Լօնտրա սէֆարէթի սէնիեէսի մուհաքէմէսի իթթիխասը օլունմագ իւզրէ , Ինկիլիզ ճէրրահ իրալը իթմէկէ մէմուր օլմուշ տուր ։ Պու ճէրրահլարըն պէհէրինէ մահիեէ 500 ֆր. մաաշ , վէ տէօրթ նէֆէր վէ պիր հայվան Թայինի իթա գըլընաճագ, վէ Տէրխասաէթէ կէլմէք վէ Լօնտրաեա կիթմէք մէսարիֆի տէվլէթի Ալիեէ Թարաֆընտան Թէսվիէէ գըլընաճագ տըր ։

ՏԷՎԼԷԹԻ ԱԼԻԵԷՆԻՆ 1855 ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ

Լօնտրա , 3 օգոստոս .— Լօնտրանըն բարլամէնթօսունտա վուգու պուլան պիր մուպահասատա , սըր Սթանֆօրտ Նօրթգօթ, Մ. Միւրէ ճէվապ վիրէրէք, օգոստոս 1 տէ վատէսի հըլուլ իտէն տէվլէթի Ալիեէնին 1855 իսթիգրազը գուբօն վէ սէհիմլէրինին Թէէտիեէսի իչին լազըմ կէլէն ագչէնին Թէսլիմ խուլմէմիշ օլտուղու Ինկիլթէրրա պանգասը Թարաֆընտան յուլիս 29 տա Ինկիլթէրրա խազինէսինէ պիլտիրիլտիկինի պէեան իթմիշ տիր ։

Պինաէն ալէյհ խազինէ , պու պապտէ Պապը Ալի իլէ մուխապէրաթա կիրիշմէքլիկի Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նէզարէթինտէն օգոստոս 1 տէ Թալապ իյլէմիշ տիր ։

Եէվմի մէզքիւրտէ խազինէ , Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա Թարաֆընտան իթթիխազ գըլընան Թաահհիւտաթը իյֆա իթմէքլիկէ , վէ Ինկիլթէրրա պանգասընըն Թէմէթթիւաթը Թէէտիեէ իթմէսինի Թալէպ իյլէմէքլիկէ հազըր պուլունտուղունու պիլտիրմիշ տիր։ Պու մատտէ , լազըմ կէլէն խուսուսաթըն իթթիխազընա Ֆըրսաթ վիրմէք իչին , Սալթանաթը սէնիեէ հագգընտա նէզաքէթլի պիր հարէքէթ իտի ։

Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նազըրը լօրտ Տէրպի օգոստոս 2 տէ , Սալթանաթը սէնիեէնին Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրինին Պապը Ալի իլէ էմրի մուխապէրէտէ պուլունտուղունու միւպէյյին խազինէեէ, սէֆիրի միւշարիլէյհին պիր մէքթուպունու Թէպլիղ իյլէմիշ տիր ։ Պու վուգուաթլար Ֆրանսա տէվլէթինէ տախի Թէպլիղ օլունմուշ տուր ։

—

Լօնտրա , 4 օգոստոս .— Ինկիլթէրրա մալիէէ միւսթէշարը , հիւքիւմէթի Սէնիյյէ օգոստոս 1 տէ հըլուլ իտէն տէվլէթի Ալիեէնին 1855 սէնէսի իսթիգրազ գուբօնլարընը Թէէտիեէ իչին լազըմ կէլէն ագչէնի Թէսարիք իտէմէմիշ օլտուղունտան , Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի , Ֆրանսա իլէ պիրլիքտէ մէրտիկի Թէէտիեէյի իգթիզասընճա, մէզքիւր գուբօնլարըն Թէէտիեէսինի Ինկիլթէրրա պանգասընա էմր իյլէմիշ օլտուղունու իլան իթմիշ տիր ։

Ինկիլթէրրա, պու Թէտպիր վէ գարարը Ֆրանսա տէվլէթիյէ տէվլէթի Ալիեէէ տախի պիլտիրմիշ տիր ։

(Մագլէմ)

—Բուսճուգտան Լէվընթ Հէրալտ ղազէթասընա եազըլմըշ օլան պիր մէքթուպտա օգունտուղունա կէօրէ , պիր Թագըմ պաշը պօզուգլար իլէ Չէրքէզլէր Պիէլա քէօյինտէ պիր չօգ տիւքքեան իլէ քիլիսէյի սօյմուշլար վէ պէշ ալթը քիշիյի տէ էօլտիւրմիշլէր տիր ։

—Ծուրաի տէվլէթին պիր սուրէթի մազպաթասը Թաալիք վէ Թանզիմ իտիլմէքտէ պուլունտուղու սէօյլէնիեօր։ Ռիվայէթէ վագըֆանա կէօրէ , շուրաի մէզքիւրուն մուհաքէմաթ սայիրէսինէ քըյասա իտիլէճէք , վէ մէմուրըն միւլքիեէեի տէվլէթի Ալիեէտէն մուհաքէմէլէրի լազըմ կէլէն զէվաթըն մուհաքէմաթը վագըասը օրատա բույանէթ օլունաճագ տըր ։ (Իթթիհատ)

—Մուսախարէն մէվգիի հարպա ազիմէթ իթմիշ օլան Նամըգ բաշազատէ Ճէմիլ բաշա հազրէթլէրինին Թէհլիքէսիզճէ մէճրուհ օլտուղլարը իշիտիլմիշ տիր ։

—Միկարօ ղազէթասընըն Տէրխասաէթտէ կէօնտէրտիկի մուխպիրին Պուլկարիստան հագգընտա պիր Թագըմ արաճիֆ իլէ տօլու Թահրիրաթլար կէօնտէրտիկի անլաշըլմագլա , Տէրխասաէթտէն Թարտ ու Թէպիիտի Ֆրանսա սէֆարէթինէ պէեան օլունմագլա, մէրգում կէչէն չարշէնպէհ կիւնի Ֆրանսա բօսթա վաբօրույլա Տէրխասաէթտէն Թէպիիտ օլունմուշ տուր ։

—Ռիվաեէթէ կէօրէ, Չէրքէս սիւարիլէրի բէյ տէր բէյ Տէրխասաէթէ կէլիպ , սէքիզ եիւզ տէրէճէսինէ պալիղ օլտուգտան սօնրա , մէվգիի հարպա կէօնտէրիլէճէք տիր ։

—Դանիրէտէն ալաֆրանկա օգոստոս 4 Թարիխլի ալընան պիր Թէլէկրաֆ մաալինէ նէզարէն , զաթէն մէմալիքի մահրուսէեէ սէվգ օլունան Մըսըր ասաքիրինին միգտարը 8500–9000 կէչմէեէճէք տիր ։ Պունլար , տէօրթ ալայ բիեատէ , վէ պէշ ալայ սիւարի իլէ իքի պաթարեա Թօբտան իպարէթ իմիշ ։

—Էվվէլսի կիւն Վարնա բօսթա վաբօրու իլէ կէլիպ Ինկիլթէրրա լօգանթասընա ինէն եօլճուլարըն իչինտէ միրալայ Վալանթէն Պէյգըր պուլունմագտա տըր ։ Պազը Եվրօբա ղազէթալարընըն պէեանընա կէօրէ , միրալայը միւմայիլէյհ , Օսմանլը օրտուսունա պաշ ղապիթ նասպ օլունուպ , սիւարի ալայլարը Թէնսիգ ալթընա մէմուր իտիլէճէք իմիշ ։

—Պու տէֆա Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն պինէք վէ արապա պարկիրի օլմագ իւզրէ էլլի ալթը րէս հայվան Իսթապըլ ամիրէտէն վէ գըրագ վէ այկըր վէ Թայ օլարագ ալթմըշ ալթը րէս տէ Պէյգօզ չիֆթլիկի հիւմաեունունտա պուլունան Թամիզլիք հայվանաթընտան , քի ճէման եիւզ եիկիրմի րէս հայվան ասաքիրի շահանէլէրինէ ինայէթ վէ իհսան պույուրուլմուշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր ։

Պու կիւն պօրսամըզտա ասլա Թէպէտտիւլաթ օլմատըպ տիւնքի ֆիաթ տա գալմըշ վէ հիչ իշ օլամամըշ իսէ տէ պօրսամըզ գավի տիր ։

ԳԱԼԱԹԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Էուս. Ոււմ. 30 յուլիս աղշամ գաբանըշը		13 13
Էուս. Ոււմ. 31 յուլիս սապահ աչըլըշը		13 11
Էն եիւքսէք		13 12
Էն աշաղը		13 7
Սաաթ 7		13 00
Իսթիգրազ 63 (Թուրթօն) 6 0/0 Ֆր.		68
» 65 (Թուրթօն) 6 0/0		68
» 1869 (Բինար) 6 0/0		60
» 1872 (Պօն տիւ Թըրէզօր) 9 0/0 Լիրա սթէրլ. գ.		21
» 1873 (Բինար) 6 0/0		59
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0		37 3/4
Ռէբօր	ֆրն.	2
Շըմէնտըֆէր Ֆայիզը		
Հէվալէսիզ	ֆրն.	2
Աղճէ Ֆայիզի 0/0		12

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Բըէտի ժէնէրալ 6 0/0 Լիր. Օսմ.		215
Սօսիէթէ ժէնէ. 6 0/0 Լիր Օ.		202
Ծըռամվօլ պանգասը		235
Պանգ գօմէրսիալ		323
Սօսիէթէ օթօման	Լիր. Սթէր	115
Թիւնէլ 5 0/0	ղշ. ք.	100
Լաքրիօլ (մատէն)	Ֆր.	70

—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՍԱՍԸ

Օսմանլը միրասը 100տէն		ղշ. փրյ
Ինկիլիզ միրասը		110 32
Ֆրանսըզ ալթունու		88 15
Բօլ		89
Գըրմիզ ալթունու		52 30
Պէհազ մէճիտիյէ	Փարգը	102 35
Մէթալիք	Փարգը	108 05
Պագըր	Փարգը	140
Պէշլիք	Փարգը	107
Գարպօն գայմէսի գարիք		695

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎՍՏՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍՏԱՆ

Վիէննա, 11 օգոստոս

Էսհամ ֆիհաթը գավի իտի իսէ տէ, ազ իլ օլտու։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ 11 օգոստոս

Փօրսա տուրկուն։

Մէպուսանը միլլէթ մէճլիսի, հարպ պիւտճէսի միւզաքէրաթընա խիթամ վերտի։ Միւսիւ Թիէր եարըն Ըզվիչերէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 11 օգոստոս

Պուլղարիսթանտա իճրա խոլէն պարպարլըղա տայիր միքթուպլար բարլամէնթօտա թագտիմ օլունտու։

ՄԷՄԼԷՔԷԹԷՅՆ

Պիւքրէշ, 11 օգոստոս

Մէմլէքէթէյնէ կիթմէք իւզրէ 20000 նէֆէր Սըրպլըլարը գաեըրմագ իչին միլլէթ մէճլիսի թարաֆընտան պիր միգտար ագչէ թախսիս օլունտու։

ՍԸՐՊԻՍՏԱՆ

Պէլկրատ, 11 օգոստ.

Ասքէրիյէ պիր ֆէլաքէթ զուհուր իտէր տէյի գօրգուլտուղունտան, ասքէրլէր մէմլէքէթին իչէրիսինէ ճէլպ օլունտու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նասըլ քի գէրտէքի Բաթրիգխանէյէ կէլմիշ օլուպ, վէ բէսմէն պու սապահքի Նիւսխէմիզտէ իլան խոլմիշ օլան խուչ գըթա թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմագտա տըր, կէրէք Էջմիածին Կաթողիկոսու հազրէթլէրի, վէ կէրէք Գավգասեա հագգընտա իճատ վէ նէշր խոլէն հավատիսլէրին, ասլա ասլը վէ էսասը եօգ տուր։

ՌԷՍՄԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Կարսայ վոխ. Առաջնորդ Տէր Զօրաբաբէլ քահանայէն եկած հեռագրական պատասխանն է, որ յուլիս 24 Թուականը կը կրէ և յուլիս 26ին հասած է ի Պատրիարքարան։

«Հեռագիրնիդ ստանալով և ստուգելով կը յայտնեմ որ՝ Վեհ. Կաթողիկոսի և Կովկասայի նկատմամբ բնաւ բան մը չկայ։»

Պայազիտի Առաջնորդ Տ. Յովհաննէս վարդապետէն հեռագրական պատասխան, որ յուլիս 26 Թուականը կը կրէ և յուլիս 29ին Պատրիարքարան հասած է։

«Ի պատասխան Ձեր 19 յուլիս Թուական հեռագրոյն կը փութամ պատասխանել թէ՝ Վեհ. Կաթողիկոսի կողմէն եկող անձէն իմացայ որ Նորին Վեհափառութեան և Կովկասայի նկատմամբ եղած զրոյցներն անհիմն են։»

Կարնոյ Առաջնորդ Յարութիւն Սրբազանէն եկած հեռագրական պատասխանն է, որ յուլիս 26 Թուականը կը կրէ և յուլիս 29ին Պատրիարքարան հասած է։

«Հեռագրով յետ ստուգելոյ կարգն կը յայտնեմ որ Վեհ. Կաթողիկոսին և Կովկասայի վրայօք բնաւ բան մը չկայ։»

Տուեալ ի Պատրիարքանէ Հայոց ի հրատարակութիւն

Դիւանապետ Թովմաս

30 յուլիս 1876

Էյ օրթալըղը ալթիւսթ խալիպ, վէ միլլէթի թէհլիքէյէ իլգա իտէն, վէ էնվայի բէղալէթ վէ ֆէնալըգլարա սէպէպիյէթ վիրէն ճահիլլէր վէ միւֆսիտլէր, անլատընը՞զ մը չիմտի նէ ադարտա մախլուգլար օլտուղունուզու. Նա՞սըլ, հալէա, «եա ստունում» տէր մագամընտա, վէ պիլէրէք իսրար իլէ, «էլպէթթէ բան մը կայ» տէյէճէ՞քմիսինիզ։

* * *

Կ. Պոլիս 30 յուլիս 1876

. . . Տէր,

Հայ ազգին տգէտ խուժանին կողմէն վերջին օրեր Կ. Պոլսոյ մէջ ձեզ պատահածները՝ որպէս Ներսէսի ամեն կողմեր նոյնպէս և Տփխիս հեռագրուած լինելով ի պարծանս Փանոսեան անունին և ի Նախատինս այդ խուժանին, բոլորովին յուզուած ձեզ նման մի անդուգական ազգասէրի եղած նախատինքներէն, փութացի Կ. Պոլիս վերադառնալ և անձամբ տեսնել ամեն բան։ Որչափ մեծ եղաւ զարմանքս, երբ այնպիսի յիմարական և անտեղի լուրեր լսեցի այս տեղ, որ Հազար և մի գիշերներին վէպերը Աւետարանական ճշմարտութիւններ կրնան համարուիլ դոցա հետ բաղդատելով և ամենէն աւելի զարմանալին այն է որ տակաւին այն ատենէն անխելք, և չը գիտեմ ինչ անունով կոչեմ, Հայեր ալ կը գտուին որ 'գիս ալ համոզել և ինձ ալ հաւատացունել կ'ուզեն այդ ամենախոշոր սուտերը, ինձ որ Կովկասեան նահանգին մայրաքաղաքէն կը գամ։ Թէ ստախօսութիւնը և անամօթութիւնը ծաղրածուներն սնտուկին նման անյատակ չը լինէին, պիտի ասէի թէ այդ մարդերը իւրեանց խմբագիրներով և առաջնորդներով հանդերձ անամօթ ստախօսութեան մինչ յատակը իջած կը գտնուին։ Իմ Տփխիսէն մեկնած օրը (անցած շաբաթ առաւօտ յուլիս 24 ին) դեռ մանրամասն կերպով իմացուած չ'էր թէ Կ. Պոլսոյ մէջ մի այնպիսի սուտ հնարուած է թէ Կովկասի Հայերը Ռուսին դէմ ապստամբեր, Աղէքսանդր կայսրին եղբայր և Կովկասի փոխարքայ իշխանը Հայերին թագաւոր հրատարակեր են, ևայլն. բայց Վեհափառի մասին Կ. Պոլսոյ մէջ պտըտած բոլորովին 'անհիմն լուրը լսած էին և կը ծաղրէին Պոլսեցիները թէ ո՛րչափ դիւրահաւան մարդեր են եղեր և թէ բնաւ տեղեկութիւն չ'ունին Ռուսաստանի օրէնքներին վրայ որ գիտնան թէ կղերականները ինչ ատեան պատիւ ունին այս տեղ կառավարութիւնէն քով և թէ այդպիսի մի բան անկարելի է Ռուսիոյ մէջ։ Նոքա մինչև իսկ ծաղրելի կը համարին մի այդպիսի լուր հերքելի համար աշխատիլը, այն ատեան անարժան կը համարին որ կարեւորութիւն տրուի մի այդպիսի անհնար լուրի. իսկ այս տեղ խմբագիրներ իսկ չ'են ամաչեր իբր ճշմարտութիւն հրատարակել, ժողովուրդը գրգռել և 40 մեթր պոչով սուտերը ժողովուրդին կլնեցունել աշխատիլ։ Նա կը յաջողին ալ . . . ։ Զարմանալի բան. այս ժողովուրդը կարծես թէ բանի կ'ուզէ որ 'զինք խաբեն. և ախորժ չը զգար, թէ չը խաբեն և ճշմարտութիւնը խօսին։ 20 փարաս առէք և 'զիս խաբեցէք կ'ասէ. զի այս քանի անգամ է որ այդ լրագիրներին անամօթ ստախօսութիւնը և ցած չահախնդրութիւնը յայտնուած է, բայց դարձեալ դրամ կը տայ և կ'առնու կը կարդայ։ Զը գիտեմ ո՞րպէս պէտք է մեկնել մեր ժողովուրդին այս հակամիտութիւնը որ բոլոր յօժարութիւնով կը հաւատայ երբ 'զինք խաբես, իսկ ճշմարտութիւնը լսած ատեն նմա դէմ կ'աքացէ։ Այս պարագայիս մէջ «Մանզումէ»ի գործածած այն իմաստալից ածականը իբր խիստ կը դատապարտուի այս տեղ, իսկ Տփխիսի մէջ ալ իբր մեղմ կը դատապարտուի։

Վեհափառին նկատմամբ պտըտած անախորժ լուրերը դեռ Կ. Պոլսոյ լրագիրներին մէջ չը կարդացած, այլ միայն Կ. Պոլսոյ մէջ գտնուող Տփխիսեցի հայ վաճառականներին յղած հեռագիրներէն իմացած ատեննին՝ Տփխիսի «Մեղու Հայաստանի» լրագիրը մի թղթակցութիւն կը ստանայ Կ. Պոլսէն որոյ մէջ Վեհափառի մասին այդ լուրերը պարունակող տողերը այն ատեան յիմարական կը համարուին որ հրատարակութիւնի անգամ տեղ չ'են գտներ Մեղուի մէջ, որպէս նորա խմբագրապետը ասաց ինձ։ Իսկ յետոյ Կ. Պոլսէն մի նամակ կ'ընդունի «Մշակ»ի խմբագիրը որոյ մէջ Լրագիրին այն կտորը կը գտնուի ուր Երեւանէն եկած մի նամակ հրատարակուած է իբր թէ Վեհափառի մասին եղած լուրերը հաստատող։ «Մշակ» անցած շաբաթի թիւին մէջ մի քանի տող գրած էր այդ մասին, յիմարական եայլն լուրեր կոչելով և միանգամայն գրած էր որ թէ գրաքննութիւնը թոյլատրէր մեր կառավարութիւնին դէմ գրուած այդպիսի սուտ լուրերը արտատպել, պիտի տեսնուէր թէ ինչ յիմարական բաներ և արաբական առակներ են դոքա։ «Մշակ»ի խմբագրապետը ինձ ցուցուց որ Գրաքննիչ պաշտօնեայը քննութիւնի համար ղրկուած «Մշակ»ի փորձին լուսանցին մէջ կարմիր մատիտով գըրած էր թէ թոյլտուութիւն եղած է ձեզ այդ լուրերը արտատպել։ Հետեւապէս այսուհետեւ պիտի տեսնենք թէ Տփխիսի լրագիրներին մէջ ո՛րչափ պիտի խայտառակուին Կ. Պոլսոյ մեր լրագիրները։ Եւ այս ամենը դեռ Կաթողիկոսի մասին հնարուած սուտին համար է. Կովկասի Հայերը դեռ չ'լին իմացած որ իւրեանք ապստամբած, Ռուսի զօրքերը ջարդած են և փոխարքայը (որ Տփխիս չ'է) իւրեանց թագաւոր եղած է. երբ այս լուրն ալ Կ. Պոլսէն առնեն, արդեօք ինչ պատուաւոր ածականներով կը փառաւորեն Կ. Պոլսոյ հայ խմբագիրներին անամօթ ստախօսութիւնը և չահախնդրութիւնը և ժողովուրդին ալ վերջին ծայր դիւրահաւանութիւնը և տգիտութիւնը . . . . . ։

Տփխիսէն մեկնելէս մի օր յառաջ Գրաքննիչ պաշտօնեային ամարանոցը գնացած էի որ իմ անունով Կ. Պոլսէն եկած լրագիրները խնդրեմ։ Նորին Վսեմութիւնը ըզմեզ իբր Թուրքիացի ազգային ամեն յարգանքով պատուելէ և մեր լրագիրները աչքէ անցած չ'անցուցած մեզ յանձնելէ յետոյ՝ երբ խօսակցութիւնի մէջ կարգը եկաւ Վեհափառի մասին պտըտած անախորժ լուրերին, Ես կը զարմանամ, ասաց, որ այդպիսի ամենամեծ սուտեր կրնան հրատարակուիլ Կ. Պոլսոյ մէջ և կը կարդացուին. տեսէք, կրկնեց մի լրագիրի կտոր ցուցնելով. տեսէք սա Մասիսի մէջ գրուածը. չ'ե՞ն ամչեր ձեր Թուրքիայի խմբագիրները որ իբր թէ Երեւանէն գրուած նամակ կը շինեն և կը հրատարակեն։ Մեք ալ յայտնեցինք թէ այդ կտորը Մասիսին չ'է, այլ Լրագիր անուն թերթին. թէ Մասիս արդէն անուանի եղած է իւր զգոյշ և խոհեմ բնաւորութիւնով և Կ. Պոլսոյ հայ թերթերին մէջ միայն Լրագիրը պնդեց մի այդպիսի անհեթեթ լուրի համար թէ ճշմարիտ է (1)։ Նորին Վսեմութիւնը կրկնեց որ «Թէև Տփխիսի լրագիրները երբեմն կը գրեն Թուրքիոյ դէմ, բայց նոքա հարստահարութիւններին վրայ կը խօսին, գրութիւնին դէմ կը գրեն, բայց բնաւ չ'եմք թոյլատրեր մեք որ այդպիսի մեծամեծ սուտեր յերիւրեն, պաշտօնեաներին անձնականին դէմ բաներ գրեն, մինչդեռ կը տեսնեմք որ ձեր լրագիրներին թոյլատրուած է այդպիսի ամենայայտնի սուտերը հրատարակել և մինչև իսկ մեր կայսրին անձնականին դէմ ծիծաղելի բաներ գրել։ Ըստ այս եղելութիւնը յայտնած եմ մեր կառավարութիւնին և Կ. Պոլսոյ դեսպանատունին միջոցով պիտի բողոքուի ձեր այդ լրագիրներին դէմ։ Կը խնդրեմք և ի ձէնջ որ շնորհ անէք Կ. Պոլսոյ լրագիրներին մէջ հերքել այդ անտեղի լուրերը, զի իբր Թուրքիացի Հայ ձեր շահը այդպէս կը պահանջէ. ի հարկէ մեք ալ փոխադարձաբար պիտի թոյլատրեմք այսուհետև մեր լրագիրներին որ խիստ բաներ գրեն Թուրքիոյ դէմ»։ Մեք ալ այդ խօսքերին արժան եղած ապահովիչ պատասխաններ տուինք։ Այս խօսակցութիւնը եղած ատեն ներկայ կը գտնուէին «Մեղու Հայաստանի»ին խմբագրապետը և Գ. Միլիքեան էֆէնտին։

Կը հարցունեմք այժմ, միթէ այդ անխոհեմ լրագիրներին ընթացը երկու բարեկամ տէրութիւններին մէջ գանգատի սերմեր ցանել չ'է՞, միթէ քաղաքագիտական երկար յօդուածներ և մարգարէութիւններ գրող խմբագիրներին կը վայլէ՞ր այս ատեան տխմար անքաղաքագիտութիւն։ Հապա երբ Կովկասեան ապստամբութիւնի անունով Կ. Պոլիս շինուած ամենախոշոր և վտանգալի սուտն ալ իմացուի Տփխիսի մէջ (որ անշուշտ մանրամասն իմացուած կը լինի այս օրեր), Ռուսիոյ մէջ ի՞նչ տխուր և արհամարհ գաղափար պիտի ունենան Կ. Պոլսոյ Հայերին վրայ։ Միթէ յատուկ խորհրդո՞վ կը գործեն այդ ստայօդ խռովայոյզները որ Ռուսիոյ կառավարութիւնը կասկածի այն տեղի Հայերին վրայ և տուած ազատութիւնները կաշկանդէ (2)։ Միթէ վասակութիւն չ'է՞, Յուդայութիւն չ'է՞, հապա ի՞նչ է այդ դաւաճան ազգատեացներին արածը որ մեր Ռուսիացի հայ եղբայրներին խաղաղ և անդորր վիճակը կասկածի տակ ձգել կ'աշխատին։ Ցաւալին այն է որ մեր մէջ ալ խիստ բազմաթիւ կը գտնուին եղեր այնպիսի ապուշներ որք Տօն Քիշօթին պէս հողմաղացները մարդ կարծելով օդին դէմ սուր շարժել կը պատրաստուին և այս Տօն Քիշօթեան բանակին ալ հրամանատար լինիլ կը խիզախեն իւրեանց վրայ իբր քաղաքագէտ և խելացի համարում ունեցող մի քանի անձեր։ Այդ անձերը որք մի բաժակ ջուրին մէջ ալէկոծութիւն հանել աշխատելով կ'ուզեն ձուկ որսալ պղտոր ջուրին մէջ, թող սորվին և դողան պատմութիւնի անաչառ դատաստանէն որ Վասակներին և Կիրակոսներին կարգը պիտի անցունէ 'զիրենք, զի տղայամիտ փառասիրութիւնով և անարգ և ամենաչնչին շահախնդրութիւնով (որպէս զի մի քանի թերթ աւելի ծախեն), ազգը տակնի վրայ դարձուցին և Թուրքիոյ և Ռուսիոյ Հայերին մէջ եղած եղբայրական և արդիւնաշատ հաղորդակցութիւնի մասին վտանգաւոր գաղափարներ ներշնչեցին ռուսական կառավարութիւնին։

Աւելորդ չ'եմ համարիր այս տեղ յայտնել նաև Գեր. Ջալալեանց Սարգիս Սրբազան Արքեպիսկոպոսին հետ տեսնուած ատեննիս (3) Նորին Սրբազնութիւնին սա ասածը թէ՝ Ռուսիոյ կառավարութիւնը մի պարզ քահանայ անգամ չ'է կարող դատապարտել, թէ նախ օրինաւորապէս դատաստան չը կատարուի. և որպէս զի կարելի լինի այս տեղ մի կղերական ոեէ պատժի ենթարկել, պէտք է որ նախ կարգէն լուծուի։ Կղերը անբռնաբարելի է, օրէնքը չ'է ներեր պատժել 'զայն իւր կղերական վիճակին մէջ։

Կը վերջացունեմ այս գրութիւնը, սաստիկ ցաւակցութիւնս յայտնելով ձեզ, Մեծ. խմբագիր, որ անդադար ճշմարտութիւնը խօսելով կենդանի նահատակ դարձած էք այս ազգին մէջ։ Բայց քանի նախատուիք, այնչափ կը փառաւորուիք. Նախատուիլն ալ մի տեսակ փառք է։ Ձեր քարկոծուիլն ալ կը ցուցնէ թէ Դուք շատ պտուղներ բերած էք ազգին։ Պտղալից ծառին քարեր կը նետեն տղայները. իսկ անպտուղ ծառին ո՞վ կը դպչի։

Ձեր վրայ զմայլողներէն մին

Մ. Փ[illegible]

* * *

ՂԱԼԱԹԱ ՕՃԱՂԸ ԲԱՐԼԱՄԱՍԱ ՊԱՇԼԱՏԸ

Շիմտիյէ գատար զուհուրա կէլէն ֆէնալըգլարըն հօղունաուն սէպէպի Գալաթա օճաղը տըր տէնիլսէ ճայիզ տիր. Նասըլ քի եավաշ եավաշ քեամիլէն զահիրէ չըգմագտա տըր, վէ պունլարըն պաշլըճա մագսէտի, սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրիյէ, չիմտիքի քա-

(1) Մեր Կ. Պոլսէն մեկնած ատեն (յուլիս 4) Նորագիրն ալ հաւանական չ'էր համարեր Վեհափառի մասին պտըտած լուրը և Լրագիրն ալ դեռ ապաստան գտած չ'էր Մասիսի թեւին տակ։

(2) Ռուսիոյ հպատակներին մէջ ամենէն աւելի ազատութիւններ կը վայելեն Հայերը։

(3) Ուրախութիւնով կ'իմացունեմ թէ Գեր. Սարգիս սրբազան իւր հիւանդութիւնէն առողջացած, Տփխիս կը գտնուի այժմ Կոճորի ամարանոցը։

ղաքական վէ կրօնական ժողովլարը տէվիրմէք տիր, չիւնքի. պու տէֆաքի ինթիխապտա, հէր նէ գատար էզճան ու տիլ, պալտըր վէ պաճագլարըյըլա իչինէ կիրմէքլիկէ չալըշմըշլար իսէ տէ, Թըրնագլարընը պիլէ սօգամամըշլար տըր. վէ պէսպէլլի, Ս. Պատրիարք հազրէթլէրի տախի պունուն ֆէհմինէ կիթմիշ օլտուղունտան, տահա գիւատէ գուտուրուըլարտա, Խըմեան հայր հազրէթլէրինին պաշընա կէթիրտիքլէրի պէլալարը, քէնտի պաշընա տախի կէթիրիրլէր, վէ էնվայի իֆթիրալարա ուղրատըըլար միւլահազա վէ խէվֆինէ մէպնի, բէք միւսաատէլի սուրէթտէ մուամէլէտէ պուլունմագտա տըր։

Տիւնքի կիւն Գալաթա քիլիսէսինտէ ումումի մէճլիս Թէճէմմիւ իթտիկինտէ, մէզքիւր ատի Թագըմտան, եինէ պիր գաչ եիւզ քիշի Թէճէմմիւ իթմիշ, վէ Թէքրարէն, մահուտ մէտէլէլէր հագգընտա, ըէսմի մալիւմաթլար իսթէմիշլէր, վէ հէր նէ գատար լազըմ կէլէն ճէվապը ալմըշլար իսէ տէ, ասըլ նիյէթի խէֆիյէլէրի, պիր կիւրիւլտիւ չըգարմագլըգտա վէսիլէ արամագ օլտուղունտան, գանունէն մէճլիստէ տիյնէ յիճի անճագ պիլէթլի գըրգ քիշի պուլունաճագը ճիհէթլէ, գալապալըղըն տիշարը չըգարըլմասընա էմր օլունտուգտա, պունլար Թամ ֆուրսաթ ճաֆթէ տիր տէյերէք գարշը կէլմիշլէր, վէ հէր նասըլ իսէ, հավլուտա եաբուստա իշլէմէքտէ օլան ըէնչպէր Թագըմը տախի պունլար իլէ պիրլէշմիշ, վէ միւպային օլան Թագըմ իւզէրինէ գազմա, քիւրէք, վէ օտուն բարչասը վէ սայիրէ իլէ հիւճում էյլէտիքտէն պաշգա, ըէչպէրին պիրի տախի պիր քիւֆէ քիրէճ վէ եախօտ Թօբրագ կէթիրէրէք, ճէմիյէթին իւզէրինէ տօղրու սավուրու վիրմիշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ գապթիյէլէր ճէլպիյլէ, էտէպսիզլէր տէֆ իտիլմիշ, վէ մէճլիս րահաթ իթմիշ իսէ տէ, զանն իտէրիզ քի, բաթրիգ հազրէթլէրի գահր իտէրէք պըրագըպ կիթմիշ տիր։

Ամա՛ն եա Ռէպպ, միլլէթիմիզտէ հիչ ազգասէր գալմամըշ իմիշ տէ, եալընըզ ազգասէրլէր, մէրգուման ֆիրումայէլէր իմիշլէր. աճապա պունլար պիւթիւն պիւթիւն տիվանէ՞ մի տիրլէր, հիչ տէյիլ իսէ պուրատա հիւքիւմէթ վար օլտուղունու, վէ սաղ պաշընտա օլմատըգլարընը տախի տիւշիւնէմէմէքտէմի տիրլէր։

Աճապա շու ֆէնալըգլարա սէպէպիյէթ վիրէնլէր, հալէա ութանմաեաճագլար մը։

Սօնրատան իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, մէզքիւր ճիւմհուրուն իչինտէն, քաղաքական ժողով իլէ կրօնական ժողով. սաղըլմասընը, աչըգտան աչըգա պաղըրան օլմուշ. ֆագաթ, Թէքմիլ վէ եանըգլը մալիւմաթ ալմագ իչին, բազար իրթէսինէ պէքլէրիզ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Յայտնի է թէ Արժ. Տ. Գրիգորիս վարդապետ Ալեաթճեան Երզնկայի Առաջնորդական պաշտօնը կը վարէր քանի տարիներէ հետէ, յորում կրօնապէս և քաղաքականապէս յայտնի թերութիւն մը իւր վրայ չստուգուեցաւ, բայց 'ի Գուզուճանի գայմագամ Հիւսէյին պէյի ծանուցեալ խնդրոյն մէջ բռնած Հակառակ ընթացքին, որոյ աղագաւ Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ պէտք եղած վճիռն ընդունելէ եաւ, իւր յանցանքը ճանչնալով և զղջում յայտնելով, Վարչութեան ներողութեանն արժանացաւ և Նոյն իսկ Երզնկայի Գաւառական Վարչութեան ժողովոց Թախանձանաց համեմատ վերահաստատուեցաւ նոյն վիճակի Առաջնորդական պաշտօնին մէջ։ Եւ զկնի սուղ ժամանակի միևոյն Երզնկայի Գաւառական ժողովոյ հանրագրութեան և խնդրանաց վրայ որոշեցաւ յիշեալ Գրիգորիս վարդապետին տալ նաև եպիսկոպոսութեան վկայական։

Մինչդեռ սոյն որոշեալ վկայականը տրուելու վրայ էր, յանկարծ հակառակութեան ձայն մը սկսաւ որոտալ Երզնկայի մէջ, բուն իսկ այն պաշտօնական մարմնոց կողմէն, որ պահ մ'առաջ ովսաննայիւք խնդրած և ընդունած էին զԳրիգորիս վարդապետ իբրև առաջնորդ Երզնկայի։

Վարչութիւնը ցաւօք սրտի տեսնելով որ Երզնկայի Գաւառական Վարչութիւնն առանց Գրիգորիս վարդապետի այն ստիճանի մէկ նոր յանցանքն, որով արժանի լինէր նա պաշտօնանկութեան օրինական քննութեամբ ապացուցանելու, իւր պաշտօնի սահմանէն անդին անցնելով, ինքնին անոր հրաժարեցուցման որոշում տուած, և անոր տեղ փոխանորդ մի կարգելով, զանի իւր վիճակէն հեռացնելու միջոցներ գործադրած է, նոյն Գաւառական Վարչութեան այս արարքն ապօրինաւոր դատեց, և հետևապէս իւր յարաբերութիւնը նոյն վարչութեան հետ ընդհատել և նորա կարգած փոխ Առաջնորդն անընդունելի նկատելով իւր կողմէ ուրիշ փախանորդ մը կարգել պարտաւորեցաւ։

Միանգամայն Գրիգորիս վարդապետի յանիրաւի հալածեալ պատիւը տեղը բերելու համար, Երզնկայի խնդրոյն մէջ զանի որևէ թերութենէ ազատ համարելով, Մշոյ վիճակին առաջնորդական ընտրելի ներկայացուց։ Եւ այսպէս Մշոյ առաջնորդական ընտրութեան մէջ քուէից առաւելութիւն ստանալով Գրիգորիս վարդապետ այս անգամ Առաջնորդ կարգեցաւ Մշոյ վիճակին։

Արդ, Կեդրոնական Վարչութիւնը հարկ համարեց ներկայ պաշտօնական ծանուցումը հրատարակել 'ի տեղեկութիւն բարեմիտ հասարակութեան։

30 յուլիս 1876 ԿՆԻՔ
Ի Պատրիարքն. Հայոց
Կ. Պոլիս

1876 յուլիս 26

. . . Միւհէլլիֆ,

Տիւնքի չըգարըլան Մօմօս նամ Ռումճա չաուիվարի ղազէթասընտա, պիր գարիգաթուրասը կէօրիւլմիւշ տիւր քի, չիւրհէսիզ օլարագ, միլլէթիմիզտէն տէ չօգլարը կէօրէպիլմիշլէր տիր, չիւնքի, Ռումլարտան չօգլար, մէզքիւր գարիգաթուրայը էրմէնիլէրիմիզէ կէօսթէրիպ, սէվինէրէք էյլէնմէքտէ իտիլէր։

Վագըա, պէօյլէ չէյլէր հէր միլլէթին Թէրպիեէսիզ գըսմընա այիտ տիրլաքին, պիր ղազէթաճընըն պօրճու տախի, պիր միլլէթին Թէքէպպիւտիւնէ Թօգունուր տէրէճէյէ գատար չըգըշմամագ տըր. զիրա, պիր ղազէթաճը քէնտի նազիք մէմուրիյէթի իլէ, օլ տէրէճէ քիւսթախլըգա չըգըշտըղը Թագտիրտէ, ճահիլ էհալի Թարաֆընտան, էնվայի ույղունսուզլուգլարա սէպէպիյէթ վէրմիշ օլուր քի, պունատա հիւքիւմէթի սէնիյէ հիչ պիր վագըթտա միւսաատէ իթմէզ, վէ ումարըզ քի, Մաթպուաթ միւտիրիյէթի պէհիյէսի Թարաֆընտան, պու պապտէ իճապը իճրասընա հիմմէթ պույրուլարագ, միլլէթիմիզ հագգընտա զուհուրա կէլէն մէզքիւր հագսըզ հագարէթլէրին էօնիւ ալընըր։

Էրմէնի միլլէթի, տէօրթ եիւզ սէնէտէն պէրու, տէվլէթի Ալիյէնին Թահթը Թէպաիյէթինտէ օլուպ, հէր վագըթ քէնտի մաթպուի մուֆախամընա սատագաթ իւզրէ պուլունմուշ տուր, վէ Մօսքօ ղազէթասընըն մուհարրիրի աճարընտա պուլունան պիր գաչ ղազէթաճըլարըմըզըն իթտիքլէրի ըէզալէթ, հիչ պիր վագըթտա միլլէթիմիզին աննըտա սիւրիւլէճէք պիր լէքէ ատտ օլունամազ։ Շիմտիյէ գատար էրմէնիլէր, քէնտի մատտի վէ մանէվի զէնկինլիքլէրինի արթըրըպ, վէ Թէպաիյէթինտէ պուլունտուգլարը տէվլէթէ էյի խըտմէթլէր իթմէքլիքտէն պաշգա, հիչ պիր էֆքեարըա զահիր օլմամըշլար տըր։

Հէր միլլէթին ճահիլ գըսմը պուլունուր, պու Թապիի պիր շէյ տիր, լաքին, օ ճահիլ գըսմըն սույիհալ վէ հարէքէթիտէ հիչ պիր վագըթտա քէնտի միլլէթինէ իսնատ օլունամազ, էկէր Ռում ղազէթալարը, պու մատտէյի քէնտիլէրինէ պիր ֆուրսաթ ատտ իտէրէք, միլլէթիմիզէ հագարէթ իթմէք վէ էյլէնմէք իսթէրլէր իսէ, պիզ տախի Ռում միլլէթինին ճահիլ գըսմընըն, նիչէ վէ նիչէ Թայեիպ օլունաճագ հալլէրինի օրթաեա աթապիլիրիզ, լաքին, չիմտիքի եաշամագտա օլտուղումուզ մէտէնիյէթ տէվրինտէ. նէ միլլէթիմիզին, վէ նէտէ Ռում միլլէթինին քեամիլլէրի վէ Թէրպիյէլիլէրի, էյլէ պիր չէյի ասլա ճայիզ կէօրմէեէճէքլէրինի պիլտիկիմիզտէն, պիզ տախի իրթիքեապ իտէմէյիզ։

Լանէ՛թ օլսուն օլ մէլունլարա քի, պիր գաչ զուրուշ իրթիքեապլարընտան նաշի, պէօյլէ արըզըլըգլարա չըգըշտըլար, վէ միլլէթիմիզտէ պու մէրթէպէ հագարէթլէր իտիլմէսինէ սէպէպիյէթ վիրտիլէր։ Ե. Ս.

1876 յուլիս 26

Պիզ տախի Թէքէրրիւր իտէրէք սէօյլէրիզ քի. հագըգաթէն մէլո՛ւն օլսունլար էօյլէ միւրթէքիպլէր քի, եալընըզ պիր գաչ փարա գազանմագ իչին պիծլէրճէ սէնէլիք նամուսումուզա լէքէ կէթիրիպ, վէ Թէքմիլ միլլէթիմիզի Թէհլիքէնէ իլգա իթմէքլիկէ ինսաֆ ի՛թմէտիլէր. վէ հալէատա, կիւնեա պիր չէյ վար տըր կիպի, լիսանէն վէ Թահրիրէն, չիւրիւհէլի լագըըրտըլար իլէ, ճահիլլէրի ալտաթարագ, քէնտի զատարլըգլարընը սէթր իթմէքլիկէ վէ ունութտուրմագլըգա չալըշմագտա տըրլար։

* *

Գալաթատան, տիւնքի կիւն, Գ. Գ. հարճլարըյլա պաշլար իմկալը, պու մաէլտէ պիր իքինճի մէքթուպ տահա Թարաֆըմըզա կէլմիշ իսէ տէ, Թիւրքճէ լիսանընը եանըգըյլա անլաեամատըղըմըզտան, պիզ զարուր տէրճինտէն սարֆը նազար իթմիշիզ տիր։

ԻԽԹԱՐ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼ

Պունտան ազտէմ նասըլ քի պիլտիրմիշ իտիք, տօքթէօրը միւմայիլէյհին Էվրօբատա կէրէք միւտտէթի Թահսիլիէսինտէ, վէ կէրէք տօքթօրլուգ տիբլօմասընը ալըգ իթտիքտէն սօնրա, Իլլէթը Էֆրէնճիյէ գըսմընա (զաղիական ախտ), վէ ումումի ալէաթը միւլատիյէ տայիր (ծննդական գործարաններու վերաբերեալ) պիլճիւմլէ մարազ վէ խասթալըգլարա ֆէվգէլատէ վէ մախսուսճա սայ վէ էմէք վէրմիշ օլտուղունտան, պու միսիլլիւ խասթալըգլարա տիւչար օլանլարըն Թէտավիսի իչիւն աթիւզզիքր վագըթլարտա, եանի բազար, սալը, բէնչչէմպիհ վէ ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի սաաթ 6 տան 10 ա գատար, Պէյօղլուտա Գալիօնճու գուլլուղունտա Զիչէք վէ եախօտ Թօբճուլար սօգաղընտա վագը 10 նիւմէրօլու խանէսինէ, վէ բազար իրթէսի. վէ չարշէմպիհ վէ ճիւմա կիւնլէրի տախի, Իսթանպօլտա Պաղչէ գարուսունտա, Համիտիյէ Թիւրպէսի սըրասընտա, Իքի գապուլու տիւքքեան մաարուֆ, Աբնապեան վիչէն էֆէնտինին, 32 նիւմէրօլու էճզախանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, իխթար օլունուր։

Էվրօպատա կիւնտէն կիւնէ իլէրու կիթմէքտէ օլուպ, վէ ազլէ վէ հէքիմլիք սանաթընա բէք մուվաֆըգ օլան պու եէնի ուսուլտէ, տօգթօրու միւմաիլէյհին, խալգա տահա զիեատէ խըտմէթ իտէրէք, պատիի մէմնունիյէթլէրի օլաճաղը, մէէմուլի գավիտէն տիր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԿՐԹԱՐԱՆ

Օրթաքէօյ Տէրէ-փողոց Թիւ 92

Ինչպէս Մանզումէի 3181 Թուովը ծանուցուեցաւ, սոյն Կրթարանն յուլիս 1 էն սկսեալ բացուած է և աշակերտք կ'ընդունուին։

Աշակերտելու փոխարէնը պիտի վճարէ ամիսը 2 ոսկի օսմանեան՝ միամսեայ թոշակէն մինչև վեցամսեայ կանխիկ տալու պայմանաւ։

Աշակերտի մը տարիքը պիտի լինի 8–16։

Զգեստ, անկողին և անկողնոյ վերաբերեալ հանդերձանք ծնողաց կը վերաբերին. իսկ ուսմանց վերաբերեալ ամենայն ինչ մեր վրայ է։

Ընդարձակ տեղեկութիւնք Մանզումէի վերոյիշեալ Թուոյն մէջ հրատարակուած են. աւելին փնտռողը մեզ կը դիմէ ուղղակի ի Հայկական Կրթարանն։ Ց. Գուրգէն

Ա. ԼԱՄԱՐԹԻՆԵԱՑ

ԱՌԱՋԻՆ

ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆՔ

Թարգմանեաց

Հ. ՍԱՄՈՒԷԼ Գ. ԳԱՆՏԱՐԵԱՆ

'ի Մխիթարեանց

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ս. Ղազար

1876

Լամարթին կիպի շուարայի մէշհուրէտէն օլան պիր զաթըն ասարը պէրկիւզիտէսի Թէրճէմէսի օլուպ, վէ 145 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, սէքիզ բունթօ ուֆագ եազըլար իլէ բէք Թէմիզ վէ բէք կիւզէլ սուրէթտէ Թապ իտիլմիշ օլան պու քիթապ, քիթապճըլարտա իքիչէր պուչուգ ֆրանգա սաթըլմագտա տըր։

Կէրէք շիրի վէ կէրէք գրաբար լիսանը սէվմէքտէ օլան զէվաթը մէգատիրշինասանըն, մէզքիւր քիթապը գըրաաթ իլէ, հէմ իսթիֆատէ իտիպ, վէ հէմտէ միւթէրճիմի պուլունան միւհթէրէմ զաթը Թէշվիք էյլէյէճէկի մէմուլի գավիտէն տիր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչչէմպէ-բազարընտա
Նօ. 41 Իբսի խանընտա